

SENAT DE BELGIQUE BELGISCHE SENAAAT

SESSION DE 1957-1958

ZITTING 1957-1958

SEANCE DU 16 AVRIL 1958

VERGADERING VAN 16 APRIL 1958

Rapport de la Commission des Finances chargée d'examiner le projet de loi modifiant les arrêtés royaux n°s 254 et 255 du 12 mars 1936 unifiant les régimes de pensions des veuves et des orphelins du personnel civil de l'Etat et des membres de l'Armée et de la Gendarmerie et instituant une indemnité de funérailles en faveur des ayants droit des pensionnés de l'Etat.

Verslag van de Commissie van Financiën, belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van de koninklijke besluiten n°s 254 en 255 van 12 Maart 1936 waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensionen der weduwen en wezen van het burgerlijk Rijkspersoneel en van de leden van het leger en de Rijkswacht, en tot instelling van een begrafenisvergoeding ten gunste van de rechthebbenden van gepensioneerde Rijksambtenaren.

Présents : MM. Pierre DE SMET, Président ; DE MAERE, Louis DESMET, DOUTREPONT, HARMEGNIES, JANSSEN, LEEMANS, LIGOT, MOLTER, MOUREAUX, PARMENTIER, Léon SERVAIS, VAN HOUTTE, VAN LAEYS, VREVEN, WIARD et BRIOT, Rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

Ce projet de loi a pour but de réparer une anomalie qui avait été signalée à maintes reprises au Parlement. Celle-ci résultait de l'arrêté royal du 12 mars 1936 qui excluait du droit à la pension, la femme qui avait épousé un pensionné et les enfants issus de ce mariage.

Or, la pension de survie est acquise par des versements effectués par les agents de l'Etat à la Caisse des Veuves et Orphelins pendant toute leur carrière.

Si les hasards de l'existence amènent un retraité à se marier ou à se remarier, il est équitable que sa veuve éventuelle puisse bénéficier de la pension constituée par les retenues effectuées sur son traitement pendant qu'il était en activité de service.

R.A 5531

Voir :

Doc. du Sénat :

313 (Session de 1957-1958) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het wetsontwerp heeft tot doel een einde te maken aan een ongerijmdheid, waarop het Parlement herhaaldelijk heeft gewezen, en die het gevolg is van het koninklijk besluit van 12 Maart 1936 waarbij de vrouw die met een gepensioneerde is gehuwd, en de kinderen uit dit huwelijk, van het recht op pensioen worden uitgesloten.

Het recht op een overlevingspensioen wordt echter gevestigd door de storting die de Rijksambtenaren, gedurende hun gehele loopbaan, bij de Kas voor Weduwen en Wezen verrichten.

Wil het toeval dat een in ruste gesteld ambenaar trouwt of hertrouwt, dan is het ook billijk dat zijn eventuele weduwe het pensioen kan genieten dat gevestigd werd met de bedragen die op zijn wedde werden ingehouden toen hij nog in actieve dienst was.

R.A 5531

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

313 (Zitting 1957-1958) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Ce principe n'est plus contesté. Toutefois, des conditions sont posées pour que la veuve qui avait épousé un pensionné puisse bénéficier de la pension de survie. Il faut que le mari ait accompli vingt années de services admissibles et que la durée du mariage n'ait pas été inférieure à un an.

D'autre part, des réductions de pension de 4 p. c. par année sont prévues pour différence d'âge à partir de 10 ans jusqu'à 20 ans exclusivement et de 10 p. c. par année à partir de 20 ans. Ce qui signifie que la femme qui aurait 26 ans de moins que son mari n'aura aucun droit à une pension de survie.

La proposition de loi prévoit, en outre, l'octroi d'une indemnité de funérailles en faveur du conjoint ou des ayants droit d'un titulaire d'une pension de retraite, égale au montant brut de la dernière mensualité liquidée avant le décès. Cette indemnité est limitée à 10.000 francs.

Ces avantages seront accordés moyennant une retenue de 0,5 p. c. au profit du Trésor sur le montant brut de la pension.

Le texte de la loi adopté à l'unanimité par la Chambre des Représentants le 2 avril courant, donne toutes les modalités d'application des principes énoncés ci-dessus.

L'équité exige de mettre un terme à une situation indéfendable. Il n'est pas logique de permettre à la Caisse des Veuves et Orphelins de conserver des versements importants faits par certains agents de l'État et de refuser ensuite toute pension de survie aux veuves de ces derniers, même si le mariage a été contracté après la mise à la retraite.

La situation actuellement en vigueur crée souvent des situations extrêmement pénibles et parfois tragiques. Ce n'est pas d'aujourd'hui que l'on envisage dans ce domaine une réforme dont la légitimité ne semble plus discutée. Le moment est venu de lever l'exclusive dont ces veuves, appelées généralement « veuves sans pension », sont victimes. C'est le but principal du projet de loi 313 qui considère, à bon droit, ces femmes comme étant bénéficiaires de ce Fonds d'assurance constitué par les cotisations prélevées sur les émoluments des maris et leur accorde une pension de survie proportionnelle à ces versements.

Il n'est pas concevable que l'on expose à la misère une personne qui a consenti à épouser un

Dit beginsel wordt niet meer betwist. Wel worden voorwaarden gesteld opdat de weduwe die met een gepensioneerde was getrouwd, het overlevingspensioen zou kunnen genieten. De man moet twintig jaar aanneembare diensten hebben gepresteerd en het huwelijk mag niet minder dan één jaar hebben geduurd.

Aan de andere kant is bepaald dat het pensioen met 4 pct. per jaar wordt verminderd voor een leeftijdsverschil van 10 tot 20 jaren en met 10 pct. per jaar vanaf het 20ste jaar. Dit betekent dat een vrouw die 26 jaar jonger is dan haar man, geen aanspraak kan maken op een overlevingspensioen.

Het wetsvoorstel bepaalt bovendien dat ten bate van de echtgenoot of de rechtverkrijgenden van een gerechtigde op een rustpensioen, een begrafenisvergoeding wordt verleend ten belope van het bruto-maandbedrag van het pensioen dat vóór het overlijden laatstelijk is uitgekeerd. Deze vergoeding is begrensd op 10.000 frank.

Die voordelen worden toegekend onder inhouding, ten bate van de Schatkist, van 0,5 pct. op het bruto-pensioenbedrag.

De tekst van het ontwerp, die op 2 April j.l. in de Kamer van Volksvertegenwoordigers met eenparigheid van stemmen werd aangenomen, geeft alle toepassingsmodaliteiten van de bovengenoemde beginselen.

De billijkheid eist dat aan een dergelijke onverdedigbare toestand een einde komt. Het is niet logisch dat de Kas van Weduwen en Wezen belangrijke bedragen mag houden, die haar door sommige rijksambtenaren zijn gestort, en dan een overlevingspensioen weigert aan de weduwe van die rijksambtenaren, zelfs wanneer het huwelijk na de oppensioenstelling is aangegaan.

De huidige toestand leidt vaak tot uiterst pijnlijke en soms tragische toestanden. Reeds lang wordt op dit gebied een hervorming overwogen, waarvan de gewettigheid niet meer ontkend schijnt te worden. De tijd is gekomen om gedaan te maken met de exclusieve waarvan deze weduwen, die vrij algemeen « weduwen zonder pensioen » worden genoemd, het slachtoffer zijn. Dit is het hoofdoel van het wetsontwerp 313, hetwelk deze vrouwen terecht beschouwt als gerechtigden van het Verzekeringsfonds, dat gevormd is uit bijdragen van de echtgenoten, en hun een overlevingspensioen toekent in verhouding tot die bijdragen.

Het is niet denkbaar dat iemand die in het huwelijk is willen treden met een oude staats-

vieux serviteur de l'Etat pour lui assurer une fin d'existence exempte de soucis.

Le sort de ces femmes n'est pas toujours très enviable. Dans la plupart des cas, elles doivent se sacrifier pour donner un réconfort moral à leur mari mais surtout pour lui prodiguer des soins.

Enfin, il est normal que lorsqu'il s'agit d'un agent pensionné prématurément à la suite d'un accident de travail ou d'une déficience physique et qui s'est marié ou remarié avant l'âge légal de la mise à la retraite, il puisse jouir des mêmes droits que s'il était resté en activité de service.

L'adoption du projet de loi n° 313 constituera un geste de réparation qui permettra à des femmes souvent très âgées d'envisager l'avenir avec confiance.

Il est souhaitable que le Sénat se montre aussi compréhensif que la Chambre des Représentants qui a adopté le projet à l'unanimité des 176 membres présents.

**

Le projet de loi et le présent rapport ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
L. BRIOT.

Le Président,
P. DE SMET.

dienaar om hem een kommerloze oude dag te verzekeren, in ellende wordt gestort.

Het lot van deze vrouwen is niet altijd benijdenswaardig. Meestal moeten zij zich opofferen om hun man moreel op te beuren, doch vooral om hem te verzorgen.

Ten slotte is het normaal dat, wanneer een ambtenaar vervroegd met pensioen is gegaan ten gevolge van een arbeidsongeval of van een lichaamsgebrek en hij vóór de wettelijke leeftijd van de oppensioenstelling getrouwd of hertrouwd is, deze ambtenaar dezelfde rechten kan genieten alsof hij in actieve dienst was gebleven.

De goedkeuring van het wetsontwerp n° 313 zal een onbillijkheid herstellen ten opzichte van de vrouwen die vaak reeds een hoge leeftijd hebben bereikt, en die de toekomst met vertrouwen zullen kunnen tegemoet zien.

Het is te wensen dat de Senaat van evenveel begrip blijk zal willen geven als de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waar het ontwerp door de 176 aanwezige leden eenparig is aangenomen.

**

Het wetsontwerp alsmede dit verslag zijn met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
L. BRIOT.

De Voorzitter,
P. DE SMET.